

158. löggjafarþing 2026–2027.

Þingskjal x — x. mál.

Stjórnarfrumvarp.

Frumvarp til laga

um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld (tekjuskattur, tollar o.fl.).

Frá fjármála- og efnahagsráðherra.

I. KAFLI

Breyting á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003.

1. gr.

Á eftir 3. málsl. 9. tölul. 1. mgr. 4. gr. laganna koma fimm nýir málslíðir, svohljóðandi:

Komi í ljós að skráning lögaðila í almannaheillaskrá hafi ekki verið heimil af ástæðum sem varða villandi upplýsingagjöf um starfsemi lögaðilans eða ráðstöfun meginhluta styrkja hafi farið til annarra málefna en getið er í 4. tölul. 1. mgr. skal ríkisskattstjóri fella lögaðilann af almannaheillaskrá þau ár sem skráning var ekki heimil og tekjufæra verðmæti móttækinnna styrkja umræddra ára að frádregnum kostnaði við öflun þeirra. Er lögaðilanum þá ekki heimil skráning að nýju það ár er ákvörðun um niðurfellingu skráningar og tekjufærslu styrkja er tekin auk tveggja almanaksára frá lokum þess árs. Við niðurfellingu skráningar skal beita 25% álagi á tekjuskattstofna, eða tekjustofna falli lögaðili undir 5. tölul., þeirra ára sem skráning var ekki heimil eða ráðstöfun var með röngum hætti. Álag samkvæmt þessum tölulíð skal þó fellt niður ef fyrirsvarsmáður lögaðila færir rök fyrir því að honum verði eigi kennt um þá annmarka á skráningu í almannaheillaskrá eða ráðstöfun meginhluta styrkja er leiddu til ákvörðunar ríkisskattstjóra. Ákvörðun ríkisskattstjóra um höfnun á skráningu í almannaheillaskrá, afskráningu eða álagsbeitingu er kæránleg til yfirskattanefndar.

2. gr.

Við A-lið 1. mgr. 7. gr. laganna bætist nýr tölulíður, svohljóðandi:

Endurgjald fyrir aukaverkefni sem hvorki tengjast launavinnu eða atvinnustarfsemi einstaklinga sem samtals nemur ekki hærri fjárhæð á ári en 2.000.000 kr. skal telja til tekna sérstaklega að frádregnum 30% af heildarfjárhæð, enda séu verkefni þessi unnin tilfallandi í frítíma eða sjálfstætt samhliða öðrum ótengdum störfum. Ráðherra er heimilt að setja reglugerð sem kveður nánar á um framkvæmd þessa tölulíðar, m.a. hvað varðar skilgreiningar á minni háttar tilfallandi tekjum.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á A-lið 1. mgr. 30. gr. laganna:

- a. 3. tölul. orðast svo: Tekjur skv. 4. tölul. A-liðar 7. gr. sem skattfrjálsar eru samkvæmt sérlægum eða vinninga í happdrættum sem fengið hafa leyfi samkvæmt lögum um happdrætti. Sama gildir um vinninga í happdrættum sem fengið hafa sambærilegt leyfi útgefið af stjórnvöldum á hinu Evrópska efnahagssvæði, í aðildarríki stofnsamnings

Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum, enda séu skilyrði til veitingu leyfis samkvæmt lögum um happdrætti uppfyllt.

- b. Á eftir „Gjafir og framlög“ í 1. málsl. 7. tölul. kemur: í peningum.

4. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. tölul. 1. mgr. 31. gr.

- a. Á eftir „Einstakar gjafir og framlög“ í 1. málsl. kemur: í peningum.
b. Á eftir 1. málsl. kemur nýr málslíður, svohljóðandi: Ákvæði þetta tekur jafnframt til einstakra gjafa og framlaga í lausafé enda nemi verðmæti hvers hlutar a.m.k. 5.000.000 kr. og virði hans staðfest af löggiltum endurskoðanda.

5. gr.

Orðin „og 53. gr. a“ í 1. málsl. 1. mgr. 54. gr. laganna falla brott.

II. KAFLI

Breyting á lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998.

6. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. gr. laganna:

- a. Í stað „getur tekið“ í 2. málsl. 1. mgr. kemur: tekur.
b. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi: Lög þessi taka ekki til álitafna eða ákvarðana sem lúta að tollamálum eða annarra ákvarðana töllyfirvalda. Um heimild til að óska bindandi álits töllyfirvalda um tollflokkun og uppruna vöru fer samkvæmt tollalögum, nr. 88/2005.

7. gr.

Í stað „hjá“ í 1. málsl. 2. mgr. 2. gr. laganna kemur: frá.

8. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

- a. Í stað „fjögurra vikna“ í 2. málsl. 1. mgr. kemur: tveggja mánaða.
b. Á eftir „barst“ í 2. málsl. 1. mgr. kemur: eða móttöku viðbótargagna.
c. Á eftir 1. málsl. 2. mgr. koma tveir nýir málslíðir, svohljóðandi: Dæmi um aðrar ástæður skv. 1. málsl. eru matskennd atriði svo sem mat á verði eða verðmætum í viðskiptum eða ályktanir byggðar á óvissri sönnunarfærslu um staðreyndir, aðstæður eða atvik máls. Einnig forúrskurðir, svo sem um almenna skráningarskyldu þegar lög kveða á um slíkt innan tiltekins tíma frá því að starfsemi hefst og forúrskurðir um umsóknir, þ.m.t. um samsköttun félaga, afbrigðilegt reikningsár, dreifingu á tekjufærslu, mögulega endurgreiðslu eða lækkun á skattstofnum.

9. gr.

Á eftir „álitsbeiðanda“ í 1. málsl. 4. gr. laganna kemur: rafrænt eða á öðru formi sem ríkisskattstjóri ákveður.

III. KAFLI

Breyting á lögum um fjársýsluskatt, nr. 165/2011.

10. gr.

Í stað „56/2010“ í 1. tölul. 2. gr. laganna kemur: 100/2016.

IV. KAFLI

Breyting á lögum um yfirskattanefnd, nr. 30/1992.

11. gr.

3. mgr. 2. gr. og 3. mgr. 3. gr. laganna falla brott.

12. gr.

1. mgr. 22. gr. laganna orðast svo: Við kærumeðferð máls skal gæta ákvæða laga um meðferð sakamála að því er varðar rétt sökunautar og varnir hans. Skattrannsóknarstjóri kemur fram af hálfu hins opinbera fyrir nefndinni þegar ákvörðun sekta hefur verið kærð. Úrskurðir nefndarinnar um sektarfjárhæð eru fullnaðarúrskurðir. Sektir skulu renna í ríkissjóð. Vararefning fylgir ekki sektarákvörðun yfirskattanefndar.

V. KAFLI

Breyting á lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988.

13. gr.

Í stað „lög nr. 36/1987“ í 2. tölul. 4. gr. laganna kemur: 99. gr. laga nr. 50/2000, um lausafjárkaup.

14. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 41. gr. laganna:

- a. 1. málsl. 2. mgr. fellur brott.
- b. 4. og 5. málsl. 4. mgr. fellur brott.

VI. KAFLI

Breyting á lögum um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, nr. 94/1996.

15. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 20. gr. laganna:

- a. 1. málsl. 2. mgr. fellur brott.
- b. 4. og 5. málsl. 4. mgr. fellur brott.

VII. KAFLI

Breyting á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987.

16. gr.

4. og 5. málsl. 4. mgr. 31. gr. laganna fellur brott.

VIII. KAFLI

Breytinga á tollalögum, nr. 88/2005.

17. gr.

Í stað „og 2. mgr.“ í 1. málsl. 3. mgr. 122. gr. laganna kemur: og 4. mgr.

18. gr.

Á eftir athugasemdum við 4. kafla tollskrárinnar kemur viðbótar athugasemd, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Viðbótarathugasemd

Undir c-lið 5. athugasemdar falla einnig vörur þar sem náttúrulegum þáttum mjólkur hefur verið skipt út að hluta eða öllu leyti (venjulega vöruliðir 1901 eða 2106).

19. gr.

Við lögin bætist nýtt ákvæði til bráðabirgða, svohljóðandi:

Þrátt fyrir 2. mgr. 104. gr. er leyfishöfum tollfrjálsrar verslunar sem fyrir 1. janúar 2027 hafa fengið starfsleyfi skv. 101. gr. og reka verslun fyrir komu- og brottfararfarþega í sama sölurými við gildistöku laga þessara, heimilt að halda áfram slíkri starfsemi á þeim flugvelli fram til 1. janúar 2032. Leyfishafa ber að tryggja að sala til komu- og brottfararfarþega sé skráð með aðgreindum hætti.

IX. KAFLI

Breyting á búvörulögum, nr. 99/1993.

20. gr.

Í stað orðanna „2025 og 2026“ í inngangsmálslið EE-liðar ákvæðis til bráðabirgða í lögunum kemur: 2025, 2026 og 2027.

21. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 2027.

Greinargerð.

1. Inngangur.

Frumvarpið er samið í fjármála- og efnahagsráðuneytinu að höfðu samráði eins og rakið er í 5. kafla þess. Frumvarpið hefur að geyma tillögur að breytingum á skatta- og tollalöggjöf. Tillögurnar eru af ólíkum toga en eiga það sameiginlegt að miða að því að skýra og einfalda gildandi reglur, bæta framkvæmd þeirra og tryggja að löggjöfin endurspegli gildandi rétt og stjórnsýsluframkvæmd.

Breytingarnar eru jafnframt til þess fallnar að auka fyrirsjáanleika og samræmi við beitingu reglnanna, draga úr óþarfa álítaefnum og auðvelda bæði stjórnvöldum og þeim sem reglurnar taka til að átta sig á réttindum sínum og skyldum. Þá er með einstökum breytingum brugðist við annmörkum sem komið hafa í ljós í framkvæmd, lokað glufum í regluverkinu og tryggt að ákvæði laganna nái með skýrari hætti til þeirra tilvika sem þeim er ætlað að taka til.

Tillögurnar fela ýmist í sér efnislegar breytingar á skattalegri meðferð, skýrari afmörkun gildandi reglna eða lagfæringar á ákvæðum sem hafa orðið úrelt vegna síðari lagabreytinga eða breyttrar stjórnsýslu. Í heild miða þær að skýrara, einfaldara og samræmdara lagaumhverfi á þeim sviðum sem frumvarpið tekur til.

2. Tilfni og nauðsyn lagasetningar.

Frumvarpið hefur að geyma ýmsar breytingar á skatta- og tollalöggjöf sem eiga það sameiginlegt að skýra og einfalda reglur, auka fyrirsjáanleika og tryggja að lagaákvæði endurspegli gildandi réttarstöðu og framkvæmd. Jafnframt er leitast við að bæta eftirlits- og stjórnsýsluúræði og draga úr óþarfa álítaefnum í skattframkvæmd m.a. með lokun glufa í regluverkinu þannig að tryggt verði að ákvæði laganna nái til þeirra tilvika sem þeim er ætlað að taka til.

Á sviði starfsemi til almannaheilla er lagt til að skýra reglur um frádrátt vegna gjafa og framlaga og afmarka þær þannig að meginreglan taki til peningagjafa og peningaframlaga. Með því má draga úr álítaefnum um verðmat eigna og tryggja samræmda og sannreynanlega framkvæmd. Jafnframt er lögð til undantekning vegna einstakra verðmættra lausafjármuna sem geta haft verulega þýðingu fyrir starfsemi til almannaheilla. Þá er lagt til að styrkja viðurlaga-

og eftirlitsúrræði vegna skráningar á almannaheillaskrá og notkunar styrkja í samræmi við skráða starfsemi.

Þá er talin þörf á að einfalda skattalega meðferð minni háttar, tilfallandi aukaverkefna einstaklinga. Með sérstakri reglu og samræmdum fjárhæðarmörkum við virðisaukaskattslög er stefnt að skýrari og fyrirsjáanlegri meðferð slíkra tekna og að dregið verði úr óvissu um hvenær almennar reglur um atvinnurekstur taka við.

Breytingar á reglum um bindandi álit í skattamálum miða jafnframt að auknum skýrleika um gildissvið og skilyrði fyrir slíkum álitum. Lagt er til að skýrt verði að þau taki til framtíðarráðstafana og framtíðarálagningar skatta og gjalda, en ekki ráðstafana sem þegar hafa verið gerðar, og að tollamál falli undir reglur tollalaga. Með skýrari reglum um frávísun og lengri afgreiðslufresti er leitast við að tryggja vandaðri og fyrirsjáanlegri málsmeðferð. Jafnframt er tekið mið af þróun rafrænnar stjórnsýslu.

Ágreiningur hefur verið uppi um tollflokkun matvæla sem samanstanda af mozzarellaosti, pálmolíu og kartöflusterkju. Alítaefnið snýr að því hvort varan falli undir vörulið 0406 í 4. kafla tollskrár, sem ber tolla eða undir vörulið 2106 í 21. kafla hennar, sem er tollfrjáls. Við úrlausn málsins hefur reynt á athugasemd við 4. kafla tollskrárinnar um vörur sem fengnar eru úr mjólk með því að skipta út einum eða fleiri náttúrulegum þáttum hennar fyrir aðra þætti.

Með dómi Héraðsdóms Reykjavíkur 8. júlí 2021 í máli nr. E-2209/2021 var ákvörðun Skattsins staðfest um að flokka bæri vöruna undir vörulið 0406. Héraðsdómur taldi að það að bæta jurtaolíu við vöruna jafngilti því ekki, samkvæmt orðalagi þágildandi b-liðar 4. athugasemdar við kaflann, að skipta út náttúrulegum þætti mjólkur. Dómurinn var staðfestur í Landsrétti 11. febrúar 2022 í máli nr. 462/2021 og beiðni um leyfi til að áfrýja honum til Hæstaréttar var hafnað.

Í mars 2023 tók samskrárnefnd Alþjóðatollastofnunarinnar afstöðu til tollflokunar vörunnar samkvæmt samræmdu tollnafnaskránni. Niðurstaða nefndarinnar var að flokka bæri vöruna undir undirlið 2106.90 en ekki vörulið 0406. Niðurstaðan byggðist á annarri túlkun á athugasemd við 4. kafla en þeirri sem íslenskir dómstólar höfðu lagt til grundvallar. Í kjölfarið var óskað eftir endurupptöku dóms Landsréttar, meðal annars með vísan til niðurstöðu samskrárnefndarinnar, en Endurupptökudómur hafnaði beiðninni 20. desember 2023 í máli nr. 11/2023.

Íslenska tollskráin byggir á samræmdu tollanafnaskrá Alþjóðatollastofnunarinnar og er það stefna íslenskra stjórnvalda að fylgja eftir álitum Alþjóðatollastofnunarinnar um tollflokkun. Þar sem álit samskrárnefndarinnar breyta íslensku tollskránni ekki sjálfkrafa og þar sem niðurstaða dómstóla hér á landi liggur fyrir um túlkun á gildandi orðalagi er lagt til að skýra athugasemdina með lagabreytingu. Þannig verður framvegis unnt að fylgja eftir áleti Alþjóðatollastofnunarinnar.

Aðrar breytingar eru einkum til að færa ákvæði laga til samræmis við breytta stjórnsýslu og gildandi lög. Þannig er lagt til að orðalag skattalaga verði samræmt breytingum sem gerðar voru á fyrirkomulagi skattrannsókna og sektarákvarðana, úrelt tilvísun í lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, verði felld brott og eldri tilvísunum til laga verði breytt þannig að þær vísi til núgildandi laga. Jafnframt eru lagðar til breytingar á tollalögum, nr. 88/2005, og lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988, sem varða leiðréttingar á röngum eða úreltum lagatilvísunum. Þá er lagt til að tímabundið ákvæði búvörulaga um lægri innflutningstolla á tiltekna tegundir grænmetis verði framlengt um eitt ár.

Breytingarnar eru þannig ólíkar að efni en eiga sameiginlegt að stuðla að skýrari, einfaldari og samræmdari reglum, draga úr óvissu í framkvæmd og tryggja að lagaumhverfið sé í samræmi við gildandi réttarreglur og stjórnsýsluframkvæmd.

3. Meginefni frumvarpsins.

3.1. Starfsemi til almannaheilla.

Lagðar eru til breytingar á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, um skattalega meðferð gjafa og framlaga til lögaðila sem starfa til almannaheilla.

Markmið breytinganna er annars vegar að styrkja viðurlaga- og eftirlitsúrræði ríkisskattstjóra með því að skilyrði fyrir skráningu lögaðila í almannaheillaskrá séu uppfyllt og að styrkir sem berast skráðum lögaðilum séu nýttir í samræmi við þá almannaheillastarfsemi sem skráningin byggist á. Hins vegar er lagt til að skýra og afmarka frádráttarbærni gjafa og framlaga þannig að meginreglan verði sú að frádráttur taki til peningagjafa og peningaframlaga. Með því er leitast við að einfalda framkvæmd ákvæðanna, draga úr álitaefnum um verðmat eigna og tryggja að frádráttur taki fyrst og fremst til framlaga sem unnt er að staðreyna með skýrum og sambærilegum hætti.

Jafnframt er gert ráð fyrir þröngri undantekningu frá meginreglunni um peningaframlög þegar um er að ræða einstaka gjafir eða framlög í lausafé sem telja verður verulega verðmætt. Er þar einkum horft til þess að verðmæt framlög í formi einstakra lausafjármuna geta haft verulega þýðingu fyrir starfsemi lögaðila sem starfa að almannaheillum, svo sem þegar um er að ræða búnað eða aðrar eignir sem nýtast beint við starfsemina. Til að takmarka áhættu af ótraustu eða ofmetnu verðmati er lagt til að verðmæti hvers hlutar skuli nema að lágmarki 5.000.000 kr. og að verðmætið sé staðfest af löggiltum endurskoðanda.

3.2. Einfaldar tilfallandi tekjur einstaklinga.

Lagt er til það nýmæli að endurgjald fyrir minni háttar, tilfallandi aukaverkefni sem ekki tengjast launavinnu eða atvinnurekstri verði skattlagt samkvæmt sérstakri reglu, með 30% frádrætti, enda séu verkefnin unnin í frítíma eða samhliða öðrum ótengdum störfum og hafi ekki í för með sér verulegan kostnað eða rekstraráhættu. Fjárhæðarmörk reglunnar verði samræmd virðisaukaskattslögum og miðist við 2.000.000 kr. á ári. Með samræmdum mörkum verður skattaleg meðferð einfaldari og fyrirsjáanlegri og dregið úr óvissu um hvenær almennar reglur um atvinnurekstur taka við. Samræming fjárhæðarmarkanna er þannig mikilvægt fyrsta skref í átt að einfaldari og skýrari reglum um minni háttar persónuleg aukaverkefni. Einstaklingar sem telja sig stunda atvinnurekstur geta áfram skráð rekstur og þá gilda almennar reglur um skattlagningu hans.

3.3. Staðfesting á skattfrelsi vinninga í happdrættum.

Þau skilyrði sem sett eru fyrir leyfisveitingu happdrætta samkvæmt lögum um happdrætti, nr. 38/2005, eru sambærileg þeim sem fram koma í ákvæði laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, sem fjallar um frádrátt manna frá tekjum utan atvinnurekstrar vegna skattfrjálsra vinninga í happdrættum. Eðlilegt þykir og til aukins skýrleika að um skilyrðin sé fjallað í lögum um happdrætti, nr. 38/2005. Það tryggir jafnframt að ekki skapist ósamræmi milli áður nefndra laga.

3.4. Bindandi álit í skattamálum.

Samkvæmt lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, er ekki heimilt að óska eftir bindandi álitum um skattaleg áhrif ráðstafana sem þegar hafa verið gerðar. Lagt er til að skýrt verði kveðið á um að lögin taki einungis til álitamála sem varða framtíðar álagningu skatta og gjalda sem ríkisskattstjóra er falin framkvæmd á, enda sé sú álagning kæránleg til yfirsattanefndar. Jafnframt er lagt til að lögin taki ekki til tollamála en um bindandi álit í

þeim málaflokki fer samkvæmt tollalögum, nr. 88/2005. Þá er lagt til að tilgreind verði í dæmaskyni tilvik sem sæta myndu frávísun og er það til þess fallið að auka á skýrleika og fyrirsjáanleika og draga úr beiðnum sem fyrir liggur að vísa beri frá. Lögð er til breyting til lengingar á þeim fjögurra vikna fresti sem ríkisskattstjóri hefur til útgáfu bindandi álita og verður hann tveir mánuðir frá móttöku beiðni eða viðbótargagna verði frumvarpið að lögum. Að lokum er í takt við rafræna stjórnsýslu lagt til að ríkisskattstjóra verði heimilt að senda bindandi álit rafrænt eða eftir atvikum á öðru formi.

3.5. Skattrannsóknarstjóri og yfirskattanefnd.

Lagðar eru til breytingar á fernum skattalögum, í samræmi við lög um breytingu á lögum er varða rannsókn og saksókn skattalagabrota, nr. 29/2021. Í þeim lögum voru gerðar þær breytingar að embætti skattrannsóknarstjóra ríkisins og ríkisskattstjóra sameinuðust í Skattinn og lýkur nú meiri hluta skattrannsóknarmála með fésekt hjá stofnuninni nema máli sé vísað til meðferðar hjá lögreglu samkvæmt fyrirmælum ríkissaksóknara. Með lögnum var jafnframt gerð sú breyting að yfirskattanefnd tekur nú ekki frumákvörðanir um fjárhæð sekta vegna skattalagabrota. Með því fékkst endurskoðun innan stjórnsýslunnar á ákvörðun sekta, svo sem almennt gildir innan stjórnsýslukerfis skattamála. Ljóst er að orðalag í skattalöggjöf hefur ekki verið fyllilega samræmt og lagað að breytti framkvæmd sem gerð var á hlutverki skattrannsóknarstjóra og yfirskattanefndar og eru lagðar til breytingar því til lagfæringar.

3.6. Tollflokkun á mjólkurvöru þar sem einum náttúrulegum þætti hennar (t.d. mjólkurfitu) er skipt út að hluta eða öllu leyti fyrir aðra þætti (t.d. jurtafitu) – breyting á tollskrá.

Í tollskrá, sem er viðauki I við tollalög, nr. 88/2005, er kveðið á um flokkun vara og tolla sem á þær leggjast. Skv. c-lið 5. athugasemdar við 4. kafla tollskrárinnar falla vörur sem fengnar eru úr mjólk utan kaflans þegar einum eða fleiri náttúrulegum þáttum mjólkur, svo sem mjólkurfitu, hefur verið skipt út fyrir aðra þætti, svo sem jurtafitu. Með frumvarpinu er lagt til að skýrt verði að ákvæðið taki einnig til þess þegar náttúrulegum þætti mjólkur hefur verið skipt út að hluta. Tollflokkun mun eftir sem áður ráðast af samsetningu hennar og öðrum reglum tollskrárinnar.

Tilefni breytingarinnar er ágreiningur um tollflokkun vörunnar Festino IQF Mozzarella Pizza Mix, sem inniheldur mozzarellaost, pálmaolíu og kartöflusterkju. Íslenskir dómstólar staðfestu flokkun hennar í vörulið 0406 á grundvelli gildandi orðalags tollskrárinnar. Samskrárnefnd Alþjóðatollastofnunarinnar komst síðar, í mars 2023, að þeirri niðurstöðu að varan skyldi flokkast í undirlið 2106.90. Niðurstaða nefndarinnar lá því ekki fyrir þegar dómstólarnir leystu úr málinu.

Þótt álit samskrárnefndarinnar breyti íslenskri tollskrá ekki sjálfkrafa þykir rétt að samræma hana að niðurstöðu nefndarinnar. Fyrirhuguð breyting er jafnframt til þess fallin að skýra flokkun sambærilegra vara til framtíðar. Þá hefur Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) gert athugasemdir við núverandi tollflokkun og telur að gjaldtaka sem á henni byggist brjóti gegn EES-samningnum að því er varðar umræddar vörur með EES-uppruna. Íslensk stjórnvöld hafa ekki fallist á þá túlkun, en telja engu að síður rétt að leggja breytinguna til. Við það mat er jafnframt horft til þess að ESA hefur haldið fast við afstöðu sína, en engu að síður veitt íslenskum stjórnvöldum svigrúm til að ná fyrirhuguðum breytingum fram innan hæfilegs tíma. Verði breytingarnar ekki að veruleika má því ætla að málinu verði fram haldið af hálfu ESA.

3.7. Tollfrjáls verslun í blönduðu sölurými.

Lagðar eru til breytingar á tollalögum, nr. 88/2005, sem fela í sér tímabundna heimild fyrir leyfishafa tollfrjálsrar verslunar til að halda áfram sölu til komu- og brottfararfarþega í sama sölurými. Skv. 2. mgr. 104. gr. laganna skal verslun fyrir komufarþega vera sérstaklega afmörkuð og einungis aðgengileg farþegum og áhöfnum sem koma til landsins.

Tillagan tekur aðeins til leyfishafa sem hafa fengið starfsleyfi fyrir 1. janúar 2027 og reka þegar slíka verslun í sameiginlegu sölurými við gildistöku laganna. Á landsbyggðinni, þar sem millilandaflug er enn í uppbyggingu, geta aðstæður í flugstöð takmarkað möguleika á að koma upp aðskildum sölurýmum fyrir komu- og brottfararfarþega. Tollfrjáls verslun getur verið mikilvægur þáttur í þjónustu við farþega og áframhaldandi uppbyggingu millilandaflugs. Með tillögunni er leitast við að tryggja samfellu í þeirri þjónustu sem nú þegar hefur verið útbúin og veitt á meðan forsendur fyrir varanlegri aðstöðu eru metnar.

Heimildin er aðeins bundin við starfsemi sem þegar er fyrir hendi og gildir til 1. janúar 2032. Hún felur ekki í sér almenna eða varanlega undanþágu frá kröfu laganna um aðgreind sölurými. Þá ber leyfishafa að tryggja að sala til komu- og brottfararfarþega sé skráð með aðgreindum hætti svo unnt sé að hafa fullnægjandi eftirlit með starfseminni.

3.8. Framlenging bráðabirgðaákvæðis í búvörulögum um tímabil sem afmarka lægri innflutningstolla á tilteknar tegundir grænmetis.

Gert er ráð fyrir eins árs framlengingu á gildistíma ákvæðis til bráðabirgða EE búvörulaga, nr. 99/1993, þannig að það gildi út árið 2027. Í ákvæðinu er kveðið á um tímabil sem afmarka lægri innflutningstolla á tilteknar tegundir grænmetis.

3.9. Aðrar tillögur.

Lagt er til að tilvísun til 53. gr. a í 1. tölul. 1. mgr. 54. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, verði felld brott. 2. mgr. 53. gr. a var felld brott með 2. gr. laga um breytingu á ýmsum lagaákvæðum um skatta og gjöld, nr. 54/2016, þar sem ákvæðið hafði ekkert gildi, meðal annars vegna þess að ekki er heimilt samkvæmt lögum um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingsjóði, nr. 128/2011, að breyta verðbréfa- eða fjárfestingarsjóði í hlutafélag. Við brottfall ákvæðisins láðist hins vegar að fella jafnframt brott tilvísunina til þess í 54. gr. laga nr. 90/2003. Með breytingunni er því lögð til leiðrétting á úreltri tilvísun og að ákvæði 54. gr. verði fært til samræmis við gildandi lög.

Þá er í frumvarpinu að finna breytingar á tilvísunum til laga sem hafa verið uppfærð. Í lögum um fjársýsluskatt, nr. 165/2011, er vísað til eldri laga um váttryggingastarfsemi, nr. 56/2010 og er lagt til að vísað verði til núgildandi laga nr. 100/2016.

Jafnframt er lagt til að tilvísanir í ákvæðum tollalaga og laga um virðisaukaskatt verði færðar til samræmis við gildandi löggjöf.

Breytingarnar eru tæknilegs eðlis og þeim er ekki ætlað að hafa efnisleg áhrif.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Efni frumvarpsins gefur tilefni til að meta hvort tillögur þess stangist á við stjórnarskrá eða alþjóðlegar skuldbindingar. Í ljósi ákvæða 40. og 77. gr. stjórnarskrárinnar var þess sérstaklega gætt við undirbúninginn að orðalag breytinganna væri skýrt og að öðru leyti í samræmi við kröfur sem leiða má af stjórnarskrárákvæðunum. Í 40. gr. stjórnarskrárinnar segir að engan skatt megi á leggja né breyta né af taka nema með lögum. Þá segir í 1. mgr. 77. gr. að skattamálum skuli skipað með lögum. Ekki megi fela stjórnvöldum ákvörðun um hvort leggja skuli á skatt, breyta honum eða afnema hann.

Að því er varðar breytingu á tollflokkun osts er einkum horft til alþjóðlegra skuldbindinga Íslands á sviði tollamála. Íslenska tollskráin og almennar reglur um túlkun hennar hafa lagagildi hér á landi. Við skýringu ákvæða hennar er almennt höfð hliðsjón af tollnafnaskrá Alþjóðatollastofnunarinnar og skýringargögnum stofnunarinnar. Við undirbúning fyrirhugaðrar breytingar á athugasemd við 4. kafla var litið til niðurstöðu tollskrárnefndar Alþjóðatollastofnunarinnar (WCO). Ísland er aðili að samningi um samræmda vörulýsingu og vörunúmeraskrá (HS-samningnum), sbr. auglýsingu nr. 25/1987, sem hefur að markmiði að tryggja samræmda flokkun vöru í alþjóðlegum viðskiptum og er grundvöllur tollskrár aðildarríkjanna. Með breytingunni er þannig leitast við að stuðla að íslensk tollflokkun sé í samræmi við þær alþjóðlegu skuldbindingar sem á Íslandi hvíla samkvæmt HS-samningnum.

Breytingin er því ekki einungis til þess fallin að skýra innlenda tollframkvæmd heldur stuðlar hún einnig að samræmi íslensku tollskrárinnar við alþjóðlegt tollflokkunarkerfi og dregur úr hættu á ósamræmi í tollflokkun sambærilegra vara milli ríkja. Með hliðsjón af þessu er ekki talið að breytingin fari í bága við alþjóðlegar skuldbindingar Íslands heldur er henni þvert á móti ætlað að stuðla að því að þær séu uppfylltar.

Að öðru leyti gefur efni frumvarpsins ekki tilefni til að ætla að það stangist á við stjórnarskrá eða alþjóðlegar skuldbindingar.

5. Samráð.

Við vinnslu frumvarpsins var haft samráð við atvinnuvegaráðuneytið og Skattinn vegna einstaka efnisatriða þess.

Áform um frumvarpið voru kynnt almenningi í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is, dagana 4.–18. september 2026 (S-167/2026). Ellefu umsagnir bárust, tíu frá lögaðilum og ein frá einstaklingi. Efnislegar athugasemdir tóku til takmörkunar á frádrætti vaxtagjalda skv. b-lið 3. mgr. 57. gr. b laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, bindandi álits samkvæmt lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, og tollflokunar á rifnum mozzarella osti með viðbættum jurtaolium sem notaður er við pizzagerð samkvæmt tollalögum, nr. 88/2005.

Að teknu tilliti til athugasemda við fyrirhugað frumvarp er að svo stöddu fallið frá þeirri breytingu á b-lið 3. mgr. 57. gr. b laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, sem tekur til takmörkunar á frádrætti vaxtagjalda. Rétt þykir að taka nýjar tillögur og athugasemdir við áformin til ítarlegri skoðunar og áhrifamats.

Athugasemdir Samtaka verslunar og þjónustu um bindandi álit snúa annars vegar að því að tryggt þurfi að vera að ákvæði tollalaga, nr. 88/2005, uppfylli skilyrði um bindandi fyrirfram álit (e. advanced rulings) sem kveðið sé á um í viðskiptaliprunarsamningum íslenskra stjórnvalda og hins vegar að lengdur frestur ríkisskattstjóra til að gefa út bindandi álit samkvæmt lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, megi ekki ganga á fyrirsjáanleika og tilgang laganna. Þá megi ekki þrengja frávisunarheimildir laganna frekar.

Telja verður að tollalög, nr. 88/2005, hafi að geyma fullnægjandi grunn fyrir bindandi álit um tollflokkun í skilningi viðskiptaliprunarsamninga, einkum 20. og 21. gr. laganna. Þrátt fyrir að sambærilega ítarlega málsmeðferð sé ekki að finna í 145. gr. laganna verður ekki af því ályktað að innlend löggjöf sé ekki í samræmi við viðskiptaliprunarsamninga. Við mat á því er nauðsynlegt að líta til heildstæðs regluverks um bindandi ákvarðanir tollyfirvalda, þar á meðal almennra stjórnsýslureglna og reglna um kærur og endurskoðanir stjórnvaldsákvarðana. Í fyrrnefndri 145. gr. er ótvírætt mælt fyrir um rétt og skyldu til að veita bindandi álit um uppruna vöru og ákveðinn svarfrest.

Lagt er til í frumvarpinu að sá frestur sem ríkisskattstjóri hefur til útgáfu bindandi álita verði lengdur úr fjórum vikum í tvo mánuði frá móttöku beiðni eða viðbótargagna þar sem

settur frestur hefur ekki reynst raunhæfur. Bindandi álit ríkisskattstjóra eru almenn úrræði til að fá fyrirfram bindandi afstöðu til skattalegra álitamála vegna fyrirhugaðra ráðstafana einstaklinga og lögaðila. Í framkvæmd geta þau skattalegu álitamál er varða fyrirtæki, fyrirtækjasamstæður og viðskipti yfir landamæri verið umfangsmikil og flókin. Verður því ekki talið að um óhóflega lengingu á frestinum sé að ræða sem hafi áhrif á fyrirsjáanleika og tilgang laganna.

KPMG leggur jafnframt áherslu á að úrræðið þurfi að vera raunhæft og að gildissvið þess sé ekki of þröngt. Einkum er lagt til að heimilt verði að óska eftir bindandi áliti um ráðstafanir sem þegar hafa verið gerðar, svo og að frávísun verði ekki byggð á því einu að beiðni varði fyrirhugað félag, feli ekki í sér sérstakt álitaeftni eða varði matskennd atriði, svo sem milliverðlagningu. Þá er lagt til að ákvarðanir um frávísun verði kærnanlegar til yfirsýskattanefndar.

Ekki er talið rétt að fallast á tillögur um rýmkun gildissviðs bindandi álita. Meginhlutverk úrræðisins er að veita fyrirfram bindandi afstöðu til skattalegra álitamála vegna fyrirhugaðra ráðstafana og er því ekki ætlað að taka til ráðstafana sem þegar hafa verið framkvæmdar eða koma í stað almennrar skattframkvæmdar og kærumeðferðar. Þá er nauðsynlegt að afmarka úrræðið við raunveruleg og nægilega skýr álitaeftni, en ekki almenna skattalega ráðgjöf eða matskennd atriði, svo sem milliverðlagningu, þar sem niðurstaða getur ráðist af breytilegum staðreyndum og mati á þeim. Ekki verður heldur talið rétt að rýmka heimildina til að ná til óstofnaðra félaga, þar sem forsendur og aðstæður geta breyst áður en félag er stofnað. Að lokum verður ekki talið tilefni til að koma á sérstakri kærheimild vegna frávísana, enda varðar slík ákvörðun fyrst og fremst skilyrði fyrir beitingu þessa sérúrræðis en ekki efnislega skattákvörðun.

Ekki er lagt upp með að þrengja frávísunarheimildir laganna heldur tilgreina í dæmaskyni tiltekin tilvik sem sæta myndu frávísun. Er það talið til þess fallið að auka á skýrleika og fyrirsjáanleika laganna og draga úr ítrekuðum beiðnum sem fyrir liggur að vísa beri frá.

Fimm umsagnir bárust vegna áforma um breytingar á tollflokkun pizzaosts, nánar tiltekið frá Bændasamtökum Íslands (BÍ), Samtökum fyrirtækja í landbúnaði (SAFL), Samtökum afurðastöðva í mjólkuriðnaði (SAM), Samtökum ungra bændra (SUB) og sameiginlega frá Samtökum smáframleiðenda matvæla og Beint frá býli. Þessir aðilar leggjast allir gegn breytingunni. Meginathugasemdirnar varða samráð og tímasetningu gagnvart búvörusamningum, lagalega nauðsyn breytingarinnar, niðurstöður dómstóla, möguleg áhrif á tollvernd og innlenda framleiðslu, auk skorts á afmörkuðu áhrifamati.

Sjónarmiðin sem fram koma í umsögnunum eru stjórnvöldum kunn. Áréttað er að fyrirhuguð breyting byggist á þeirri afstöðu að rétt sé að fylgja áliti Alþjóðatollastofnunarinnar um tollflokkun vörunnar. Þá mun breytingin ekki koma í veg fyrir að fjallað verði um tollvernd og stöðu innlendar framleiðslu í tengslum við búvörusamninga á komandi misserum auk þess sem telja verður möguleg áhrif á innlenda framleiðslu óviss.

6. Mat á áhrifum.

6.1. Mat á fjárhagsáhrifum.

Tillögur frumvarpsins kunna að hafa einhver fjárhagsleg áhrif á ríkissjóð, einkum vegna breytinga á skattalegri meðferð minni háttar, tilfallandi tekna einstaklinga og framlengingar á lægri innflutningstollum á tiltekna tegundir grænmetis.

Heimild til 30% frádráttar vegna minni háttar, tilfallandi tekna getur haft í för með sér auknar tekjur af tekjuskatti einstaklinga, en umfang áhrifanna ræðst af fjölda og fjárhæð þeirra tekna sem falla undir regluna og núverandi skattalegri meðferð þeirra. Á móti myndu tekjur

af tryggingagjaldi lækka þar sem ekki yrði um reiknuð laun að lækka. Út frá tekjum ársins 2025 má áætla að nettótekjur ríkissjóðs gætu aukist um 250 millj. kr. og að útsvar til sveitarfélaga gæti hækkað um 200 millj. kr.

Framlenging lægri innflutningstolla á tiltekna tegundir grænmetis kann jafnframt að hafa í för með sér lægri tolltekjur ríkissjóðs. Umfang þeirra áhrifa ræðst af innflutningsmagni og tollmun á viðkomandi vörum.

Áhrif breytinga á tollflokkun pizzaosts á tekjur ríkissjóðs eru metin óveruleg. Möguleg áhrif á innlenda framleiðslu eru hins vegar óviss og ráðast meðal annars af því hvort og í hvaða mæli innflutningur vörunnar eykst.

Aðrar breytingar eru fyrst og fremst til þess fallnar að skýra og einfalda reglur, laga löggjöf að breyttri stjórnsýslu og gildandi rétti eða bæta fyrirsjáanleika í framkvæmd. Ekki er gert ráð fyrir að þær hafi veruleg bein áhrif á tekjur eða útgjöld ríkissjóðs. Áhrif breytinganna á tekjur ríkissjóðs í heild eru því talin takmörkuð.

6.2. Mat á jafnréttisáhrifum.

Við undirbúning frumvarpsins var lagt mat á hvort tillögur þess gætu haft bein eða óbein áhrif á stöðu kynjanna. Við matið var einkum litið til þess hvaða hópar verða fyrir áhrifum af breytingunum og hvort áhrif þeirra gætu verið mismunandi eftir kyni.

Niðurstaða matsins er að ekki sé tilefni til að ætla að tillögurnar hafi veruleg eða ólík áhrif á stöðu kynjanna. Tillögurnar eru almennt hlutlausar að þessu leyti og byggjast á almennum og málefnalegum sjónarmiðum, svo sem að skýra og einfalda skattareglur, auka fyrirsjáanleika í skattframkvæmd, samræma reglur og tryggja að löggjöf sé í samræmi við gildandi rétt og alþjóðlegar skuldbindingar.

Þó kunna einstakar breytingar að hafa áhrif á einstaklinga eða lögaðila eftir eðli starfsemi þeirra og tekjuöflunar. Ekki liggja fyrir upplýsingar sem gefa tilefni til að ætla að slík áhrif séu kynbundin eða að frumvarpið hafi í för með sér breytingu á stöðu kynjanna. Verður því ekki séð að þörf sé á sérstökum aðgerðum til að bregðast við jafnréttisáhrifum frumvarpsins.

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Í 9. tölulið 4. gr. laga nr. 90/2003 er kveðið á um skattalega meðferð lögaðila sem starfa að almannaheillum og skilyrði fyrir skráningu þeirra í almannaheillaskrá. Lagt er til að styrkja viðurlaga- og eftirlitsúrræði ríkisskattstjóra þegar í ljós kemur að skráning lögaðila í almannaheillaskrá hafi ekki verið heimil eða að meginhluti þeirra styrkja sem lögaðilanum hafa borist hafi ekki verið ráðstafað til þeirra málefna sem skráningin byggist á.

Gert er ráð fyrir því að í slíkum tilvikum skuli ríkisskattstjóri fella lögaðilann af almannaheillaskrá þau ár sem skráning var ekki heimil og honum sé ekki heimil skráning að nýju það ár sem ríkisskattstjóri tók ákvörðunina auk tveggja almanaksára frá lokum þess árs. Við slíkar aðstæður uppfyllir lögaðilinn því ekki skilyrði undanþágu frá tekjuskatti þar sem lögaðilinn telst ekki starfa til almannaheilla í samræmi við skilyrði skattalaga sem um slíka starfsemi gilda. Við afskráningu myndu verðmæti móttekinna styrkja umræddra ára að frádregnum kostnaði við öflun þeirra mynda tekjuskattsstofn. Jafnframt skuli leggja 25% álag á tekjuskattsstofn þess árs sem annmarkinn varðar, sbr. 108. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003. Teljist lögaðilinn ekki reka atvinnu, sbr. 5. tölul. 4. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, verður verðmæti styrkjanna tekjufært með sama hætti og 25% álag lagt á tekjustofn hans. Þannig er leitast við að tryggja að skráning í almannaheillaskrá byggist í raun á þeim skilyrðum sem kveðið er á um í lögnum. Skráningin hefur í för með sér skattaleg réttindi

fyrir bæði lögaðilann og þá sem styrkja hann með gjöfum eða framlögum. Því er mikilvægt að tryggt sé að starfsemi skráðs lögaðila sé í samræmi við þau skilyrði sem liggja til grundvallar skráningunni og að fjármunir sem aflað er á grundvelli hennar séu nýttir í þágu þeirra almannaheilla sem tilgreind eru í lögum.

Niðurfelling skráningar samkvæmt framangreindu er ætlað að vera raunhæft og virkt úrræði þegar skilyrðum skráningar er ekki fullnægt. Ákvæðið hefur jafnframt það að markmiði að skapa hvata fyrir stjórnendur og fyrirsvarsmenn skráðra lögaðila til að gæta þess að starfsemi þeirra og ráðstöfun styrkja sé í samræmi við lög og þær forsendur sem skráningin byggist á.

Alaginu er ætlað að hafa bæði varnaðaráhrif og tryggja að brot gegn skilyrðum almannaheillaskráningar hafi raunhæfar skattalegar afleiðingar.

Ekki er þó gert ráð fyrir að álag verði lagt á þegar fyrirsvarsmaður lögaðila sýnir fram á að honum verði ekki kennt um þá annmarka á skráningu eða ráðstöfun meginhluta styrkja sem leiddu til ákvörðunar ríkisskattstjóra. Með þessu er tekið tillit til þess að ábyrgð á starfsemi lögaðila getur verið dreifð og að annmarki kann að stafa af atvikum sem fyrirsvarsmaður hefur hvorki haft vitneskju um né getað komið í veg fyrir. Við mat á því hvort skilyrði undanþágunnar séu uppfyllt verður meðal annars að líta til eðlis annmarkans, stöðu og hlutverks fyrirsvarsmanns, þeirra upplýsinga sem honum voru eða máttu vera kunnar og þess hvort hann hafi sýnt eðlilega aðgæslu við framkvæmd þeirra skyldna sem á honum hvíla.

Gert er ráð fyrir að niðurfelling skráningar í almannaheillaskrá og álag verði ákveðið með stjórnvaldsákvörðun ríkisskattstjóra og að almennar reglur um málsmeðferð, andmælarétt og kærueimild gildi um slíkar ákvarðanir.

Um 2. gr.

Í greininni er lagt til það nýmæli að endurgjald fyrir aukaverkefni sem hvorki tengjast launavinnu eða atvinnustarfsemi einstaklinga sem samtals nemur ekki hærri fjárhæð á ári en tveimur milljónum króna skuli telja til tekna sérstaklega að frádragnum 30% af heildarfjárhæð, enda séu verkefnið unnin tilfallandi í frítíma eða sjálfstætt samhliða öðrum ótengdum störfum. Aukaverk þau sem reglunni er ætlað að taka til eru af þeim toga að ekki verður talið að framkvæmd þeirra kalli á verulegan kostnað.

Þessu fyrirkomulagi til skýringar má vísa til úrskurðar yfirskattanefndar nr. 1042/1997, þar sem málum var svo háttað að embættismaður hafði tekið að sér í hjáverkum gegn endurgjaldi að rita álitssgerðir og greinar á fagsviði sínu. Niðurstaða yfirskattanefndar var á þá leið að ekki væru forsendur til að líta svo á að hann hefði með höndum atvinnurekstur, þannig að honum bæri að reikna sér endurgjald. Samkvæmt því, sem m.a. má leiða fram af tilvitnuðum úrskurði, verður ekki litið svo á að aðstæður sem þessar, hafi almennt í för með sér slíka rekstraráhættu þess sem þóknunar nýtur að jafnað verði við sjálfstæða starfsemi s.s. af tilboðsgerð í verk, þannig að greiðslur af þessum toga hefðu m.a. í för með sér umtalsverðan kostnað og skyldubundin launatengd gjöld.

Frumvarpið gerir ráð fyrir því að fjárhæðarmörk hinnar sérstöku þóknanaireglu samkvæmt lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, verði samræmd fjárhæðarmörkum þeirra sem undanþegnir eru skattskyldu virðisaukaskatts samkvæmt lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988. Í því skyni verði miðað við 2.000.000 kr. fjárhæðarmark á ári. Með þessu verður tryggt að sömu fjárhæðarmörk gildi um sambærilega starfsemi samkvæmt tekjuskatts- og virðisaukaskattslögum og komið í veg fyrir að mismunandi mörk leiði til ófyrirsjáanlegrar eða ósamræmdrar skattalegrar meðferðar.

Samræming fjárhæðarmarkanna er þannig mikilvægt fyrsta skref í átt að einfaldari og skýrari reglum um minni háttar persónuleg aukaverkefni. Ekki er með þessu tekin afstaða til þess hvort rétt sé að hækka fjárhæðarmörkin almennt síðar. Slík hækkun er umfangsmeira álítaefni sem kallar á heildstætt mat á áhrifum hennar á framkvæmd virðisaukaskattkerfisins og skattframkvæmd almennt. Einkum þarf þá að taka tillit til starfsemi þar sem veltan getur verið veruleg, þótt hún sé stunduð af einstaklingum í tiltölulega smáum rekstri, svo sem skammtímaleigu í gegnum miðla á borð við Airbnb.

Með því að samræma mörkin nú við 2.000.000 kr. er því stigið afmarkað fyrsta skref án þess að ráðist sé að svo stöddu í almenna hækkun á lágmarksfjárhæð virðisaukaskattsskyldu. Slík breyting hefði víðtækari áhrif og gæti haft áhrif á fjölda ólíkra starfsgreina og tekjuöflunar, þar á meðal starfsemi sem felur í sér sölu eða leigu til almennings. Verður því að telja rétt að fjalla um slíka hækkun sérstaklega og á grundvelli heildstæðs mats á áhrifum hennar.

Afmörkun hinnar sérstöku þóknanareglu byggist þannig á hlutlægum skattalegum sjónarmiðum og samræmist því markmiði að gera skattframkvæmd einfaldari og fyrirsjáanlegri. Með sömu fjárhæðarmörkum samkvæmt lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, og lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988, verður jafnframt dregið úr hættu á því að óvissa skapist um það hvort og hvenær einstaklingur færir úr hinu einfaldaða fyrirkomulagi yfir í almennar reglur um skattlagningu starfsemi. Eins og áður segir getur einstaklingur ávallt leitað eftir tilheyrandi skráningu rekstrar hjá ríkisskattstjóra telji hann sig stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi og eftir atvikum stofnun lögaðila. Í þeim tilvikum myndu almennar reglur gilda, þar á meðal um reiknað endurgjald, staðgreiðslu, tryggingagjald og iðgjald í lífeyrissjóð.

Verði frumvarpið að lögum verður ráðherra heimilt að setja reglugerð þar sem nánar verði kveðið á um framkvæmd reglnanna, þar á meðal skilgreiningu á tilfallandi tekjum og hvað teljist minni háttar tekjur í skilningi laganna.

Um a-lið 3. gr.

Til aukins skýrleika er lagt til í a-lið greinarinnar að kveðið verði á um að leyfi sýslumanns verði lagt til grundvallar ákvörðunar um skattfrelsi einstakra happdrætta. Það mun jafnframt tryggja að ósamræmi skapist ekki milli umræddra laga. Í því sambandi má vísa til þess að leyfisveitandi hefur virkt eftirlit með því að leyfisskilyrðum sé framfylgt, sbr. 10. gr. laga um happdrætti, nr. 38/2005.

Jafnframt er lagt til að felld verði úr gildi tilvísun til ráðuneytis sem er ekki í samræmi við núgildandi lög um happdrætti, nr. 38/2005.

Telja verður til verulegra bóta að taka af allan vafa um að frádráttur vinninga í happdrættum skv. 3. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, sé eingöngu bundinn leyfisveitingu sýslumanns samkvæmt lögum um happdrætti, nr. 38/2005, eða sérlaga, svo sem laga um Happdrætti Háskóla Íslands, nr. 13/1973, og laga um happdrætti Dvalarheimilis aldraðra sjómanna, nr. 16/1973. Í því sambandi þykir rétt að undirstrika að forsenda fyrir leyfi fyrir rekstri happdrættis og skráningu er að ágóðanum sé varið til almannaheilla.

Fjallað er um veitingu leyfis til að reka happdrætti eða hlutaveltu í 1. mgr. 3. gr. laga um happdrætti, nr. 38/2005, og hljóðar það svo:

„Leyfi til að reka happdrætti eða hlutaveltu, sbr. 1. mgr. 2. gr., má einungis veita félagi, samtökum eða stofnun sem hefur staðfestu á Evrópska efnahagssvæðinu, í þeim tilgangi að afla fjár til almannaheilla hér á landi, svo sem til þjóðfélags-, líknar-, menningar-, íþróttar-

eða góðgerðarmála, svo og til alþjóðlegs mannúðarstarfs. Óheimilt er að veita leyfi til aðila er hyggjast reka happdrætti í öðru skyni.“

Ákvæði 3. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, hljóðar svo:

„Tekjur skv. 4. tölul. A-liðar 7. gr. sem skattfrjálsar eru samkvæmt sérlægum eða vinninga í happdrættum sem fengið hafa leyfi þess ráðuneytis er fer með málefni happdrætta, enda sé öllum ágóða af þeim varið til menningarmála, mannúðarmála eða kirkjulegrar starfsemi. Sama gildir um happdrætti sem starfa samkvæmt leyfi útgefnu af stjórnvöldum á hinu Evrópska efnahagssvæði, í aðildarríki stofnsamnings Fríverslunarsamtaka Evrópu eða í Færeyjum, að sömu skilyrðum fullnægðum.“

Inntak þeirra skilyrða sem sett eru leyfisveitingu samkvæmt lögum um happdrætti, nr. 38/2005, eru af sambærilegum toga og þau sem afmarka gildissvið fyrrgreinds ákvæðis í lögum um tekjuskatt. Af því leiðir að skilyrði ákvæðis 3. tölul. A-liðar 1. mgr. 30. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, hefur takmarkaða sjálfstæða þýðingu.

Um b-lið 3. gr. og 4. gr.

Lagt er til að skýrt verði í lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, að til þess að einstaklingar og lögaðilar fái notið frádráttar samkvæmt 30. og 31. gr. laganna þurfi gjafir og framlög til lögaðila sem starfa til almannaheilla að vera í peningum. Breytingunni er fyrst og fremst ætlað að skýra gildissvið frádráttarheimildarinnar og stuðla að fyrirsjáanlegri og einfaldari framkvæmd hennar.

Framlög í öðru formi en peningum geta haft í för með sér ýmis álitafni, meðal annars um verðmæti hins afhenta, afhendingardag, eignarhald og það hvort og að hvaða marki hinn afhenti hlutur hafi raunverulegt fjárhagslegt verðmæti fyrir viðtakandann. Slík álitafni eru sérstaklega mikilvæg þar sem frádrátturinn ræðst af verðmæti framlagsins.

Breytingatillögunni er ætlað að gera framkvæmd ákvæðisins einfaldari og að auðveldara verði að sannreyna fjárhæð frádráttar. Þá verður dregið úr hættu á því að verðmat einstakra eigna ráði fjárhæð skattfrádráttar.

Ekki þykir þó rétt að útiloka alfarið framlög í formi lausafjár. Í ákveðnum tilvikum geta einstakir verðmætir lausafjármunir haft verulega þýðingu fyrir starfsemi lögaðila sem starfar til almannaheilla og getur verið eðlilegt að slíkt framlag njóti sömu skattalegu meðferðar og peningaframlag. Því er í 2. tölul. 31. gr. laga nr. 90/2003, lögð til þröng undantekning fyrir einstaka gjöf eða framlag í lausafé, þ.e. ekki fasteignir eða óefnisleg réttindi. Skilyrði er að verðmæti hvers hlutar nemi að lágmarki 5.000.000 kr. og að virði hans sé staðfest af löggiltum endurskoðanda.

Með lágmarksfjárhæðinni er leitast við að afmarka undantekninguna við verulega verðmæta lausafjármuni og koma í veg fyrir að reglurnar verði almennt notaðar vegna smærri framlaga í öðru formi en peningum. Þá er kröfunni um staðfestingu löggilts endurskoðanda ætlað að tryggja að verðmæti hins afhenta sé metið á grundvelli óháðs og faglegs mats.

Undantekningin tekur til einstakra hluta. Ef fleiri en einn hlutur er afhentur skal því meta hvern þeirra fyrir sig og hvort verðmæti viðkomandi hlutar nái lágmarksfjárhæðinni. Ekki verður unnt að leggja saman verðmæti margra smærri hluta í því skyni að ná 5.000.000 kr. lágmarkinu.

Með þessu er leitast við að ná jafnvægi milli þess markmiðs að hafa skýrar og einfaldar reglur um frádráttarbær framlög og þess að koma í veg fyrir að reglurnar útiloki verðmæt framlög sem geta haft verulega þýðingu fyrir starfsemi til almannaheilla. Við mat á því hvort skilyrði ákvæðisins séu uppfyllt þarf jafnframt að tryggja að um raunverulega gjöf eða framlag

sé að ræða og að verðmæti hins afhenta endurspegli eðlilegt markaðsverð á þeim tíma sem framlagið er innt af hendi.

Um 5. gr.

Í greininni er lagt til að orðin „og 53. gr. a“ í 1. tölul. 1. mgr. 54. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003, verði felld brott.

Með 2. gr. laga um breytingu á ýmsum lagaákvæðum um skatta og gjöld, nr. 54/2016, var 2. mgr. 53. gr. a laga nr. 90/2003, felld brott. Ákvæðið hafði meðal annars tekið til skattalegrar meðferðar þegar verðbréfa- eða fjárfestingarsjóði var breytt í hlutafélag. Í greinargerð með frumvarpi því sem varð að lögum nr. 54/2016 kom fram að ákvæðið hefði ekkert gildi, þar sem samkvæmt lögum um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingsjóði, nr. 128/2011, væri ekki heimilt að breyta verðbréfa- eða fjárfestingarsjóði í hlutafélag. Var því lagt til að ákvæðið yrði felld brott.

Við þá breytingu var hins vegar látið hjá líða að fella jafnframt brott tilvísunina til 53. gr. a í 1. tölul. 1. mgr. 54. gr. laga nr. 90/2003. Þar sem 2. mgr. 53. gr. a hefur verið felld brott og hefur því ekki lengur efnislegt gildi er tilvísunin til ákvæðisins í 54. gr. úrelt. Er því lagt til að hún verði felld brott til samræmis við gildandi löggjöf. Með breytingunni er ekki stefnt að efnislegri breytingu á skattlagningu heldur einungis að leiðrétta tilvísun í lögnum.

Um 6. gr.

Rétt þykir að taka af allan vafa um að bindandi álit tekur einungis til álitamála sem varða framtíðar álagningu skatta og gjalda sem ríkisskattstjóra er falin framkvæmd á, enda sé sú álagning kæránleg til yfirskattanefndar.

Þá þykir ástæða til að afmarka með skarpari hætti gildissvið laga um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, þannig að sérstaklega verði kveðið á um að lögin taki ekki til ákvarðana eða álitaefna sem lúta að tollamálum eða öðrum ákvörðunum töllyfirvalda, s.s. bindandi álitum um tollflokkun.

Eftir sameiningu embættis ríkisskattstjóra og tollsins fer sama stjórnvaldið, Skatturinn, með bæði skattamál og tollamál. Sú skipulagsbreyting hefur leitt til ákveðinnar réttaróvissu um það hvort úrræði bindandi álita samkvæmt lögum nr. 91/1998 geti einnig formlega eða efnislega náð til álitaefna sem varða ákvarðanir á sviði tollamála.

Ákvæði um bindandi álit er að finna bæði í tollalögum, nr. 88/2005, og lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, og byggja þau á sambærilegum sjónarmiðum um aukinn fyrirsjáanleika og réttaröryggi, en endurspeglar þó ólíkt eðli viðkomandi réttarsviða. Samkvæmt tollalögum, nr. 88/2005, er heimilt að óska eftir bindandi áliti töllyfirvalda um tollflokkun og uppruna vöru, sbr. 21. og 145. gr. laganna. Megintilgangur slíkra álita er að tryggja samræmda tollmeðferð og skilvirk viðskipti yfir landamæri þar sem ákvarðanir byggjast að meginstefnu til á hlutlægum eiginleikum vöru og tollflokkun hennar. Lög um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, eru heildstæð lög sem hafa að geyma formreglur og efnisleg skilyrði að baki því úrræði og veita skattaðilum fyrir fram úrlausn um skattalegar afleiðingar fyrirhugaðra ráðstafana. Úrræðið er einkum ætlað flóknari og fjárhagslega þýðingarmiklum ráðstöfunum og tekur þannig ekki til úrlausna um hefðbundna skattframkvæmd.

Til verulegra bóta yrði að kveða skýrt á um í lögum um bindandi álit í skattamálum, nr. 91/1998, að þau taki ekki til eða séu til fyllingar við úrlausnir sem lúta að tollframkvæmd. Slík afmörkun er til þess fallin að styrkja fyrirsjáanleika óháð skipulagi stjórnsýslunnar hverju sinni.

Um 7. gr.

Lögð er til sú orðalagsbreyting að í stað þess að ríkisskattstjóri afli gagna „hjá álitsbeiðanda“ þá afli hann þeirra „frá álitsbeiðanda“ sem telja verður réttara orðalag.

Um 8. gr.

Við tilteknað aðstæður er ríkisskattstjóra heimilt að vísa álitsbeiðni frá, sbr. 2. mgr. 3. gr. laganna, s.s. telji hann beiðni vanreifaða eða óskýra eða aðrar ástæður mæla gegn því að látið sé uppi bindandi álit. Í framkvæmd hefur reynt á allnokkran fjölda tilvika þar sem beiðni hefur ekki verið talin tæk til efnislegrar meðferðar. Talsvert er um að sömu eða sambærilegar ástæður leiði til frávísunar álitsbeiðna og því ástæða til að tilgreina í dæmaskyni í ákvæðinu tiltekin tilvik sem sæta myndu frávísun. Það er til þess fallið að auka á skýrleika og fyrirsjáanleika og draga úr því að ítrekað séu lagðar fram beiðnir sem fyrir liggur að vísa beri frá. Í því sambandi er rétt að hafa í huga að almennt ber að greiða fyrir útgáfu bindandi álits óháð því hvort beiðni er vísað frá eða hún tekin til efnislegrar meðferðar.

Ekki er lagt til að tilgreind verði öll möguleg tilvik sem geta leitt til frávísunar, heldur þau sem augljós eru og nokkuð algeng. Því yrði ríkisskattstjóra enn játað mat á því hvort skilyrði fyrir útgáfu bindandi álits séu uppfyllt, sbr. áður nefnda 2. mgr. 3. gr. laganna.

Þau tilvik sem ástæða þykir að tilgreina sérstaklega eru forúrskurðir um það hvort skilyrði skráningarskyldu séu uppfyllt þegar lög kveða ótvírætt um almennar skyldur til skráningar innan tiltekins tíma frá því starfsemi hefst annars vegar og um umsóknir af ýmsum toga hins vegar. Ljóst má þannig vera að afstaða til skráningarskyldu verður ekki tekin í bindandi álit á grundvelli óljósra forsendna um fyrirhöggun mögulegrar starfsemi og vandséð hverju það kynni að ráða um fyrirhuguð áform, enda hlýtur skráningarskylda og afstaða til hennar efnislega að ráðast af því, hvort aðstæður séu til staðar með þeim hætti í raun að kalli á skráningu. Þá verður ekki séð þörf fyrir að veittur sé forúrskurður um mögulegar umsóknir s.s. hvað varðar samsköttun félaga, annað reikningsár en almanaksár, eða dreifingu á tekjufærslu. Sama verður að telja að eigi við um aðrar umsóknir, hvort heldur um mögulegar endurgreiðslur eða lækkun á skattstofnum.

Rétt er að taka fram að álit ríkisskattstjóra skal fyrst og fremst beinast að túlkun þeirra lagaákvæða sem fyrirhugaðar ráðstafanir álitsbeiðanda yrðu felldar undir. Bindandi álit eru þannig ekki vettvangur til að kveða úr um það hvernig aðilum beri að haga verðlagningu í viðskiptum sínum við tengda sem ótengda aðila, þannig að sú ákvörðun um verðlagningu yrði lögð til grundvallar álagningu þeirra aðila sem fyrirhuguð viðskipti tækju til. Varðandi grundvöll þess að látið sé uppi bindandi álit, þá stendur þar eðli máls samkvæmt í vegi óljós sönnunarfærsla um framtíðar aðstæður, staðreyndir og önnur atvik máls. Um eðli og tilgang bindandi álita þykir að öðru leyti mega vísa til úrskurðar yfirséðanefndar nr. 200/2016, en þar segir m.a.:

Samkvæmt framangreindum ákvæðum laga nr. 91/1998, um bindandi álit í skattamálum, sbr. einkum 1. og 2. mgr. 2. gr. og 2. mgr. 3. gr. laganna, er ótvírætt að ríkisskattstjóri getur lagt sjálfstætt mat á atvik og aðstæður, er kunna að liggja til grundvallar beiðni um bindandi álit embættisins hverju sinni, og er ekki endilega bundinn af viðhorfum álitsbeiðanda í þeim efnum. Er bindandi álitum ríkisskattstjóra enda ætlað að vera grundvöllur skattlagningar síðar, sbr. 6. gr. laga nr. 91/1998. Við mat á því, hvert svigrúm ríkisskattstjóri hefur í þessum efnum, verður að hafa í huga eðli bindandi álits sem forákvörðunar í máli sem ekki liggur fyrir þegar álit er gefið. Þegar niðurstaða í máli veltur þannig að verulegu leyti á

því að ákvarða um staðreyndir, atvik eða aðstæður sem óvissa er um verður að telja að úr slíkum álitaefnum verði að jafnaði ekki leyst í bindandi álit ríkisskattstjóra, sbr. m.a. ráðagerð þess efnis í almennum athugasemdum með frumvarpi til laga nr. 91/1998 og sérstaklega athugasemdir við 2. mgr. 3. gr. frumvarpsins varðandi frávísun beiðnar um bindandi álit. Er ríkisskattstjóra enda játað rúmt mat á því í lögum nr. 91/1998 hvort skilyrði fyrir bindandi álit séu uppfyllt, sbr. sérstaklega takmörkun á málskotsrétti samkvæmt 3. mgr. 5. gr. laganna varðandi frávísun samkvæmt 2. mgr. 3. gr. þeirra.

Þá er lögð til breyting til lengingar á þeim fresti sem ríkisskattstjóri hefur til útgáfu bindandi álita, en það hefur sýnt sig að settur frestur er ekki raunhæfur og er því lagt til að frestur til útgáfu bindandi álita verði tveir mánuðir frá móttöku beiðni eða viðbótargagna.

Um 9. gr.

Lagt er til að ríkisskattstjóra verði heimilt í takt við rafræna stjórnsýslu að senda bindandi álit rafrænt eða eftir atvikum á öðru formi.

Um 10. gr.

Í 1. tölul. 2. gr. laga um fjársýsluskatt, nr. 165/2011, er vísað til laga um váttryggingastarfsemi, nr. 56/2010. Síðastgreind lög voru felld úr gildi með 174. gr. laga um váttryggingastarfsemi, nr. 100/2016, og því mikilvægt að gera viðeigandi breytingar á fyrrnefndu ákvæði laga um fjársýsluskatt.

Um 11.–12. og 14.–16. gr.

Með lögum um breytingu á lögum er varða rannsókn og saksókn skattalagabrota, nr. 29/2021, var frumákvörðunarvald í sektarmálum almennt fært frá yfirskattanefnd til stjórnvalda á lægra stjórnsýslustigi og lýkur nú meiri hluta skattrannsóknarmála með fésekt hjá Skattinum nema máli sé vísað til lögreglu samkvæmt fyrirmælum ríkissaksóknara. Þá er ákvörðun um sektir nú kæránleg til yfirskattanefndar. Ljóst er að í skattalögum er að finna ákvæði sem ekki hafa verið aðlöguð að breyttri framkvæmd sem gerð var með lögum nr. 29/2021. Því er lagt til að felld verði brott þau ákvæði sem ekki eiga lengur við. Með því verði aukið samræmi á milli ákvæða í skattalögum sem kveða á um málsmeðferð og rannsókn skattalagabrota. Einkum verði gætt að samræmi við 110. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003.

Því er lagt til að 3. mgr. 2. gr. og 3. mgr. 3. gr. laga um yfirskattanefnd, nr. 30/1992, verði felldar brott og 22. gr. laganna breytt til samræmis við lög nr. 29/2021, enda er kveðið skýrt á um það í 1. mgr. 2. gr. laga nr. 30/1992, að úrskurðarvald yfirskattanefndar taki til skatta, gjalda og sekta sem ríkisskattstjóri ákvarðar.

Jafnframt er lagt til að felld verði brott ákvæði 1. málsl. 2. mgr. 41. gr. laga um virðisaukaskatt, nr. 50/1988, og 1. málsl. 2. mgr. 20. gr. laga um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, nr. 94/1996. Þessi ákvæði kveða á um að skattrannsóknarstjóra sé heimilt að gefa aðila kost á að ljúka refsimeðferð máls með því að greiða sekt til ríkissjóðs, enda sé talið að brot sé skýlaust sannað og verði máli þá hvorki vísað til rannsóknar lögreglu né sektarmeðferð hjá yfirskattanefnd.

Einnig er lagt til að felld verði brott ákvæði í 4. og 5. málsl. 4. mgr. 41. g. laga um virðisaukaskatt nr. 50/1988, 4. og 5. málsl. 4. mgr. 20. gr. laga um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, nr. 94/1996, og 4. og 5. málsl. 4. mgr. laga um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987. Ákvæði þessi eru svo hljóðandi:

„Senda skal rikissaksóknara skrá yfir mál sem lokið er samkvæmt þessu ákvæði. Telji rikissaksóknari að saklaus maður hafi verið látinn gangast undir sektarákvörðun skv. 2. mgr. eða málalok hafi verið fjarstæð að öðru leyti getur hann borið málið undir dómara til ónýtingar ákvörðun skattrannsóknarstjóra“.

Ákvæði þessi eiga ekki lengur við eftir þær breytingar sem urðu með lögum nr. 29/2021, og lýst er hér að framan.

Um 13. gr.

Með greininni er lagt til að röng tilvísun verði leiðrétt til samræmis við breytingu sem gerð var á 24. gr. laga um virðisaukaskatt, nr. 50/1988, með 2. gr. laga nr. 51/2023. Engin efnisbreyting felst í ákvæðinu.

Um 17. gr.

Lagt er til að úreld tilvísun til laga um listmunauppböð o.fl., nr. 36/1987, verði leiðrétt. Lög nr. 36/1987 voru felld úr gildi með lögum um verslunaratvinnu, nr. 28/1998, og ákvæði um frjáls uppböð er nú að finna í 99. gr. laga um lausafjárkaup, nr. 50/2000. Engin efnisbreyting felst í ákvæðinu.

Um 18. gr.

Með greininni er lagt til að við c-lið 5. athugasemdar við 4. kafla tollskrárinnar verði bætt skýringu þess efnis að til kaflans teljist ekki vörur fengnar úr mjólk þar sem einum eða fleiri náttúrulegum þáttum hennar hefur verið skipt út að hluta eða öllu leyti fyrir aðra þætti. Breytingin tekur meðal annars mið af niðurstöðu samskrárnefndar Alþjóðatollastofnunarinnar um tollflokkun vörunnar Festino IQF Mozzarella Pizza Mix.

Með því að skipta út að hluta er átt við að annar þáttur, svo sem jurtafita, komi að hluta í stað náttúrulegs þáttar mjólkur, svo sem mjólkurfitu. Þetta þýðir að ekki er nauðsynlegt að mjólkurfitan hverfi að öllu leyti úr vörunni. Við mat á þessu kann að skipta máli hvort jurtafitu hafi verið bætt við vöruna þannig að hún gegni að hluta því hlutverki sem mjólkurfita hefði ella gegnt. Það eitt að vara innihaldi bæði ost og jurtafitu leiðir því ekki sjálfkrafa til þess að hún falli utan 4. kafla. Meta verður eiginleika og samsetningu vörunnar í hverju tilviki fyrir sig samkvæmt reglum tollskrárinnar. Falli vara utan 4. kafla ræðst flokkun hennar í annan vörulið, svo sem 1901 eða 2106, af því mati. Þeir tollar sem leggjast á vöruna ráðast síðan af tollflokkun hennar og þeim reglum og samningum sem gilda um innflutninginn.

Um 19. gr.

Í greininni er lögð til tímabundin undanþága frá skilyrði 2. mgr. 104. gr. laganna um að tollfrjáls verslun fyrir farþega og áhafnir sem koma til landsins skuli vera sérstaklega afmörkuð og eingöngu aðgengileg þeim. Undanþágan tekur til leyfishafa sem hafa fengið starfsleyfi fyrir 1. janúar 2027 og reka tollfrjálsa verslun fyrir komu- og brottfararfarþega í sama sölurými við gildistöku laganna. Þeim verður heimilt að halda áfram þeirri starfsemi í því horfi á sama flugvelli til 1. janúar 2032. Greinin veitir hvorki heimild til að koma á fót nýrri tollfrjálsri verslun með sameiginlegu sölurými né til að færa slíka starfsemi á annan flugvöll.

Tilfni undanþágunnar er að styðja við áframhaldandi uppbyggingu millilandaflugs á landsbyggðinni og skapa tímabundið svigrúm til áframhaldandi reksturs tollfrjálsrar verslunar þar sem ekki hefur verið unnt að aðskilja sölurými fyrir komu- og brottfararfarþega. Sameiginlegt sölurými má ekki torvela eftirlit með því hvort sala fer fram til komu- eða

brottfararfarþega. Því er sérstaklega mælt fyrir um að sala til þessara tveggja hópa skuli skráð með aðgreindum hætti. Skráningin þarf að gera töllyfirvöldum kleift að rekja sölu til hvors hóps um sig og hafa eftirlit með starfseminni. Að öðru leyti gilda áfram skilyrði starfsleyfis og almennar reglur um tollfrjálsar verslanir.

Um 20. gr.

Í greininni er lögð til eins árs framlenging á gildistíma ákvæðis til bráðabirgða EE búvörulaga, nr. 99/1993, þannig að það gildi út árið 2027. Bráðabirgðaákvæðið kveður á um tímabil sem afmarka lægri innflutningstolla á tiltekna tegundir grænmetis. Með framlengingunni er tryggt nægjanlegt framboð til hagsbóta fyrir neytendur, auk þess sem komið er í veg fyrir skortstöðu og dregið úr líkum á tímabundnum verðhækkunum vegna álagningar tolla í þeim tilvikum þegar innlent vöruframboð er ekki nægjanlegt.

Um 21. gr.

Greinin fjallar um gildistöku og þarfnast ekki skýringar.